

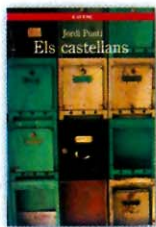
Els castellans

★★★★★

Jordi Puntí

L'Avenç.

134 pàg. 13 €

Abans i tot de llegir *Els castellans* de Jordi Puntí –perquè ja m'havia llegit alguns dels textos publicats en la revista *L'Avenç*–, sabia que em recordaria la

meua infantesa, a uns 1.500 quilòmetres de distància. La relació entre l'autor i el lector és com un partit de bàdminton: si des de l'altra banda el volant arriba fent un arc ben dibuixat, és fàcil recollir-lo, si va massa curt, tot l'esforç és inútil i en cas que sigui llançat amb ràbia, el més probable és que el llibre també acabi per terra, de desesperació. Però en aquest cas concret, la sinceritat de l'autor desarma. L'impuls davant una veu que diu coses palpables i nítides és respondre amb la mateixa moneda: "Jo també vaig..."

Isi, jo també vaig jugar a catalans i castellans o a moros i cristians –encara que no anomenéssim els grups en lluita amb aquests noms. I mirava per sobre l'espallta els nens que vivien en els blocs de pisos perquè, a casa dels pares, les parets tenien un gruix de mig metre. No és pas estrany, ens inculcaven la lògica de dos bàndols a cada pas, les pel·lícules bèl·liques feien companyia als westerns d'indis i vaquers i la guerra es perllongava en les naus espacials, amb els éssers més inversemblants. Allà, a les classes hi havia els "bosnians" envoltats de la mateixa aurèola de rebuig, misteri i força. I als carrers voltaven els gitanos, descalços, increïblement bruts –i sempre lliures–. Els alemanys, rosats i gegantins, venien a la costa com un contrapunt dels paletes kosovars, magres, muts, invisibles. No cal oblidar tampoc que tot això passava

IVAN MORENO

Jordi Puntí vol obrir el que ha estat segellat dins la memòria.

en una Europa dividida amb un mur que acceptàvem com a cosa natural i eterna. I si, jo havia jugat a nazis i partisans: els nens tot ho transformen en una ficció.

Tant de bo aquest llibre esdevingui un tret de sortida contra el conformisme d'un continent embolicat en un cotó fluix de prosperitat i d'hipocresia. I que tots plegats ens adonem que l'única convivència possible és la que ens guanyem a pols. No es trenca cap barrera sense la voluntat individual de voler saber qui és el veí. *Els*

castellans és un relat per entrar a dins dels llocs comuns amb els quals són fets els prejudicis. I també és una denúncia de polítiques equivocades. Els ruscs de ciment construïts a l'extraradi no poden donar dignitat a ningú. Entro a

Google Earth perquè el narrador m'ha donat la idea, i em miro des de l'aire la lluisor del riu, la carretera que el segueix en paral·lel, les teulades roges ordenades com en un joc de Lego i l'extensió de les fàbriques enmig del verd. Ribnica podria ser Manlleu? I tant. Però la importància del llibre de Puntí no és que recrei un espai arquetípic. En alguns llocs la ploma llisca massa cap a aquells missatges generacionals que circulen per la xarxa amb fotografies del tanc llençaventoses i madelmans. La col·lecció d'andròmines sentimentals és irrellevant perquè serveix només per establir una relació envers el propi passat. La infantesa no és vista com un tresor mitificat, sinó com una matèria que podem examinar fins a destil·lar-ne les pròpies conclusions. L'aposta de l'autor és ferma, vol obrir el que ha estat segellat dins la memòria per trencar les fronteres imposades. Puntí vol decidir d'una manera conscient com vol pensar el seu propi entorn. És la revolució més silenciosa, però potser la més eficaç. –*Simona Skrabec*

CARLES MOLIST